

αἶσθημα ζηλοτυπίας εἶχεν ἀφαρπάσει καὶ περιαγάγει τὴν φαντασίαν μου εἰς χώρας ἄλλας, εἰς Ρώμην ἄλλην ἣν κατοικεῖ εἰσέτι ἡ σκιά τοῦ Κωνσταντίνου καὶ εἰς τῆς ὁποίας τὰ τεῖχη μελαγχολικὴ πλανᾶται ἡ θέμις τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐν πορφύρᾳ. Ἐννοήσας προέλαβον τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ καὶ σπεύσας διέκοψα τὴν σιωπὴν ἐπιλέγων « μὴ πιστεύσης, ὅχι! ὅτι φθόνος κατὰ τὴν ὑπερτάτην αὐτὴν καὶ ἐπίσημον τῆς πατρίδος σου ὥραν ἐπάγασέ μου τὸ αἷμα. Προσεύχομαι ὑπὲρ τοῦ ἔθνους σου εἰς τὸν θεὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ δέομαι αὐτοῦ ὅπως αἱ ἡμέραι αὗται τῆς Ρώμης διατελέσωσι διαρκέστεραι ἐκείνων ἃς εἶδεν ἐπὶ τοῦ Ριέντζη ἢ ἐπὶ τῆς δημοκρατικῆς Τριανδρίας τοῦ 1848, ὅπως τοὺς Κολώνας καὶ τοὺς Ρουσπόλας καὶ τοὺς Βοργέζους καὶ τοὺς Ὀρσίνας τοὺς καθαιματοῦντας ἐν ἐμφυλίοις σπαραγμοῖς τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως ταύτης διαδεχθῶσι λαοῦ τάξεις περὶ τὸ σκῆπτρον τῆς Ἰταλικῆς ἐνότητος περισφιγμένοι. Ἡ σημαία ἣτις κυμαίνει σήμερον ὑπερθεῖν τῆς Ρώμης ὑπῆρξεν ἄλλοτε φοβερά καὶ ἀπεχθὴς διὰ τὴν πατρίδα μου, ἀλλὰ σήμερον ὑψοῦται σεβαστὴ καὶ προσφιλεῖς διὰ τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος, διότι ἡλλοιώθη εἰς σύμβολον ἀνεξαρτησίας καὶ ἐλευθερίας· ἡ χαρὰ τῆς Ρώμης δὲν εἶναι πλέον σήμερον θλίψις διὰ τὰς ἐλληνικὰς χώρας καὶ τὸ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τελούμενον τὴν στιγμὴν ταύτην μυστήριον εἶναι μυστήριον ἱερὸν τῇ ἀνθρωπότητι πάσῃ, εἶναι ἀναγνώρισις ἐνὸς μεγάλου δικαίου, εἶναι ἡ ἐκπλήρωσις ἐλληνικωτάτης ιδέας, ἡ κύρωσις τῆς ἐνότητος ἔθνους ἧς ἐδίκαιοῦτο νὰ ἀπολαύσῃ καὶ ἔνεκα τῶν ἀπαραγράπτων αὐτοῦ ὡς οἱ ἐλληνικοὶ ἱστορικῶν τίτλων καὶ ἔνεκα τῶν μακραιώ-